

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

El principi d'autoritat

AQUESTA és la dita que invoquen tots els conservadors, de la mena que siguin, quan tracten de justificar qualsevol barrabassada comesa pels que disposen de la força i executen les repressions brutalment.

Hipòcrites, aduladors, cíncics, i en el fons covards, es tracti d'obrers o es tracti d'estudiants, els homes d'ordre sempre's posen al costat dels fusells.

És això una consigna admesa entre's seus diaris, i fóra endebades demanar que s'atenguessin a la raó, o que miressin com han anat les coses. El que pega té per endavant les seves simpaties, i, com més fort ho faci, més digne de lloança serà. La sang la creuen necessària, per a fer entrar el convenciment als revoltosos, i cap altre medi els hi sembla tant eficaç ni tant engrescador.

Déu i el sabre. Sobre aquests dos puntals aixequen tot un programa de govern i funden tota una moral ciutadana.

Per això cada cop que per un generós impuls, algú, eixint de la norma admesa pels panxatents o pels resignats, tracta generosament de demostrar la seva protesta, i la terrible i virulenta mà de les autoritats cau cegament, mal aconsellada pel despit, sobre sers exaltats, però no criminals, desseguida el periodisme conservador surt en defensa dels atropelladors i treu, com a única raó suprema, aquell principi d'autoritat intangible.

Ningú pot imaginar-se com aqueix principi d'autoritat, invocat repetidament, arriba a donar apariències de legalitat a totes les absurditats tiràniques i a totes les gosadies més injurioses a la dignitat humana.

Aquest principi d'autoritat vol dir que'l bastó d'un policia o el sabre d'un civil poden caure a lo llarg de l'esquena d'un ciutadà sense que'l ciutadà tinga el dret de queixar-se. Equival a establir l'infal·libilitat de tots aquells que manin i justificar tots els desafurs que puguin cometre, fins els que provinguin d'un excés d'orgull o d'una irrisoria veneració a una insignia.

El principi d'autoritat, invocat en certes ocasions, té tot l'aspecte d'una humiliació vergonyosa, d'un servilisme adjecte. Però els diaris conservadors, siga'l que vulga el seu matí, ja saben que d'aquesta manera es posen a cobert de certes suspicacis i es fan acreedors a certes simpaties sempre aprofitables. Mes així ajuden a enfondir solcs ja de sí prou fondos; així van fent més insoportables certes tiranies i privilegis, i logren que'l poble confongui amb un mateix odi als tirans i als turiferaris deis tirans.

Per aquest costat és una bona obra, la dels diaris conservadors. Mes, si al veure's execrats unànimament podia fer entrar una guspira de seny als que ja l'han perdut a copia de creure's senyors de tot el món, i el rastrejar servil de les plomes de l'ordre els manté en la seva terrible creencia, aleshores, gran, molt gran serà la responsabilitat contreta.

En la qüestió estudiantil s'ha repetit el cas, sols que ara, sense atrevir-se a negar que s'hagin comès abusos, se limiten a justificar-los sempre pel principi d'autoritat, que és la santa absolució per als causants del conflicte estès per tot Espanya i pot-ser ja per l'estranger.

X. X.

La ciutat universitaria

SEMPRE he cregut que'ls estudiants en la ciutat moderna, tenen lo que's diu, un poc emfàticament, una missió. Són lo contrari d'un Senat; en la divisió del treball social, representen la joventut en incorporació, la joventut com a casta, com assemblea. Són a faisó de nova Església, l'assaig de lo que serà demà una plenitud ciutadana, els missioners de les grans negociacions en flor, que no són altra cosa que complements de les eternes afirmacions.

Peró a Espanya, la joventut universitaria, que un temps era (com a tot arreu) una mena de clerecia laica, revestida d'hàbits, podria representar avui la més alta de les exemplaritats socials i polítiques: la guardadora del sentit civil, una especie de vestal de la civilització; una afirmadora i defensora del moviment adquirit i una impulsadora de les futures dinàmies.

—Tant-mateix?—me direu.

—Sí, certament. L'Universitat, en son sentit ideal, seria l'incubadora de les noves aristocracies, que altre temps, com tothom sab, eren d'origen guerrer.

Val a dir, en veritat, que les joventuts estu-

DIALEGS CAMPEROLS

—Què tal, Toni?... com se presenta la cullita de naps?
—Psè!... No tant bé com la de vostè, però vaja...

diantils no han respost sempre an aqueixa visió ideal i simbòlica. Les grans vessanes nacionals han trobat eco en aqueixes multituds. No sempre els estudiants han sabut abandonar-se a la generosa impulsió dels redemptorismes, als ensomnis purs de llibertat, a les santes utopies, meravellosament insensates. Aqueixes juveneses, col·locades entre dues edats, no han conseguit sempre inclinar-se en sentit de l'infancia, i reivindicar gloriosament la condició de nens, de nens encara, plens de l'ingenuïtat del que mira el món amb ulls verges, amarats d'ideal pur i sense barreja de contumelies realistes. El romanticisme de les nostres joventuts educades s'ha enlluernat, a voltes, per les apariències brillants de les causes velles, i la mà dolçament pueril que havia d'ensenyar-se a rompre els ídols, els ha passejat sobre les espatlles al bell mig de la plaça pública. Ens han mancat els ecos estudiantils de la santa protesta, de la gran vèu civil sonant en el silenci dels aclaparaments, la vèu d'anunci on un optimista pugui reconèixer profèticament el futur conductor. I n'han passat d'ocasions! I n'han perdut de jornades desconsoladores, que haurien compensat moltes tristeses!

L'inquietud de la setmana anterior és quasi simbòlica. Uns adolescents indignats per la mort esglaiosa d'un nen; vet-aquí un espectacle poc vulgar, noblement sentimental, airoament quixotesco, amarat d'aquell sentimentalisme que, ben lluny d'ésser un perill o una dolència col·lectiva, és el distintiu més alt de la cultura, una especie d'instint del bé, brúixula dirigida envers lo que hi hà de diví en el fons de cada un de nosaltres. El Déu que portem dintre, això és, l'entusiasme, es un Déu infant, encantat de la propia bellesa d'atleta, com Sigfrid mirant-se en l'estanyol de la selva abans de trobar el dragó.

La mort d'un infant! ¿Hi haurà en tota la civilització material moderna, un rescat possible per a aqueix crim col·lectiu?—L'infant avença, lluminós i alegre, pel carrer sense fi; el pensament, rudimentari, li jugueteja pels dintres com el bull d'una sava jove, com una escuma de primitives fermentacions, i vetaquí, tot d'un cop, que l'eina de progrés engruna el còs delicadíssim, el destroça, l'esmicola, l'ofereix en

sacrifici a la ciutat de vida! ¿Còm se trobarà, en aqueixa balança ideal dels valors de ciutadania, un misteri de gloria que compensi aqueix misteri de dolor, florit sota el sol? Deixeu que una bella insensatesa juvenil restableixi l'equitat de les forces, alterada en no sé quines divines normes de *libra*...

La topada entre la repressió governativa i l'impetu de la protesta estudiantil ¿no serà una imatge de les antinòmies nacionals que ara mateix vivim? ¿No serà una imatge on tota la vida de la nació se transparenti, se faci visible? Els *estudiants* han de saber convertir-ho tot en materia d'*estudi*, han d'espíar el pas de l'inducció a través totes les experiències, han de convertir mentalment en laboratori l'escenari públic del carrer i la plaça. L'escola no és l'aula, sinó la ciutat mateixa, plena d'insospitades visions, prompta sempre a revelar el sentit nou de les coses que desfilen, el color que s'escapa a la tosca i grossera ullada de l'indocto.

I no cal dubtar que la duresa dels procediments executius, caient sobre l'espatlla dels que demà integraran els poders de la patria, és un dolor que bé pot compensar-se quan se'l considera com a lliçó pública, com un acte d'eficacia, com experiència contundent que aprofitaran els mateixos que la reben, els mateixos que demà estaran en condicions de donar-la o rectificar-la, desde la càtedra de l'autoritat, desde les sobiranes del legislador.

GABRIEL ALOMAR

29 de Novembre

Avi hem d'escriure una efemèride trista. El 29 de Novembre serà sempre, pels bons catalans, un símbol per a les idees federalistes, llibertadores de les col·lectivitats.

El 29 de Novembre, prosaïc i vulgar com tots els demés dies, passarà a l'història glosat amb un comentari de vibracions tràgiques, que farà recordar als homes que per sobre de les

multituds hi hà quelcom per apendre i vulgaritzar amb tot l'afany d'una ànima salvadora.

En Pi i Margall, que era sens dubte el superhome que somnien les multituds, va morir com moren tots els demés homes. La severitat de la mort no respecta pas els grans mestres ni els grans apòstols. Vida que neix, vida que ha d'engolir el gran conjunt de la Naturallesa mare.

La vida d'en Pi i Margall va deixar un rastre lluminós sobre la terra. Va ésser l'espill on poden enmirallar-se les multituds. Va ésser la claror mare que ha d'il·luminar els pobles que tenen fè en ells mateixos. Va ésser el llegat de les gestes llibertadores.

Recordem el passat, treballem el present i tinguem fè en l'esdevenir. Les multituds recordaran el 29 del funeral Novembre com una data que brunyirà sempre per damunt la sonoritat del gran conjunt, i, mentrestant, l'obra avassalladora d'en Pi i Margall anirà furgant per a esdevenir potentia en tota la plenitud de sa força creadora, i les multituds, recordant al mestre, escriuran en el llibre de l'Humanitat la paraula vibrant «Llibertat», que haurà assolit els pobles i els individus.

L'història podrà senyalar com una data trista el 29 de Novembre; però l'obra del mestre, que haurà sigut el pretext per a glosar aquesta data, triomfarà amb tota la plenitud de llur essencia llibertadora.

J. PUIG CASSANYAS

L'Unió Republicana

S'ha iniciat una forta corrent d'unió en el camp republicà, i no cal dir que nosaltres la veiem amb simpatia. Malhauradament, la proximitat d'unes eleccions fa sospitosos l'interès d'alguns que proclamen ara aquesta necessitat d'una cordial unió després d'haver extremat l'expressió del séus odís a bons republicans.

No són el prohoms els que poden realitzar una perfecta unió; cada un d'ells, quan se veu amb prou força, vol agavellar per a ell tot sol la representació del partit republicà. No són la colla d'organismes arcàics que s'han fosilitzat dintre'l nostre camp els que poden constituir-se en bloc indestructible; representen la rutina i l'inacció, destorbs anuladors de tota feconda tasca. No són alguns periòdics, més o menys importants, els que poden predicar eficaçment pau i concòrdia; massa vegades la necessitat de parlar per una momentània impressió els ha fet ésser injustos. L'única voluntat que pot ajuntar a totes les energies en una sola acció, a tots els cors en un sol sentiment i a totes les intel·ligències en un sol programa, és la del poble, del generós poble, que sempre s'ha sumat desinteressadament a totes les campanyes i ha posat la seva força al servei de totes les iniciatives.

Desitgem amb tota l'ànima l'unió de tots els republicans, i per part nostra no posarem mai cap condició per a entrar-hi, perquè ja ens considerem sempre units amb tots els bons, amb tots els abnegats, amb tots els convençuts, siga quina siga la seva procedencia. Però no tenim gaire fè en el resultat dels actuals treballs, per a conseguir una perfecta concòrdia republicana, al veure que ja es comencen a regatejar tontament les condicions i que ja hi hà qui posa vetos o reparteix patents de republicà. Del concurs lleal del poble se'n pot estar segur si es veu llealtat i bons desitjos en els elements directores; però si la conducta poc clara dels homes i les pretencions poc generoses dels organismes fa sospitar que l'objectiu de la predicada unió és la consecució de quatre miserables actes o l'últim recurs per a salvar sa migrada vida algunes capelletes inútils, aleshores el poble s'apartarà, asquejat, de les pandilles republicanes que s'aniquilen amb ses baralles tontes.

I la necessitat d'un partit republicà robust, que pesi fortament en la política espanyola, és avui més urgent que mai, no perque tinguem la esperança de conseguir aviat la República, sinó perque'ns convé desarrollar i afiançar els ideals democràtics. Mentres el partit republicà siga una menaça efectiva, podrà conseguir-se de la monarquia lleis lliberals. Si deixéssim de ésser una força no podríem neutralitzar l'acció toçuda, constant i perfidiosa de les dretes, que

Guardies pacífics

—Què me'n dius de la setmana?
Tot s'ho han fet els policíes!...
—Remanoi, quina galvana,
si això durés gaires dies!

pretenen retrassar la marxa progresiva de la nació espanyola.

Avui que un nucli d'homes importants se disposa a fer el sacrifici d'un honorós adjectiu, per a conseguir de la monarquia lo que és veritablement substancial per la Democracia, convé robustir i unificar l'acció del partit republicà, fent-ne una força que precisament amb la seva constancia, amb la seva fè republicana i amb la seva acció enèrgica, cooperi eticaçment a l'esforç que, desde dintre de la monarquia, faran en favor de la llibertat uns homes abnegats, als que no's poden honradament combatre, mentres no vinguin els fets a demostrar que les seves actuals intencions no són sanes.

Nosaltres, doncs, fem constar la nostra adhesió entusiasta i decidida a l'actual intent d'unió republicana, i encara que en diferents ocasions hem dit la forma en que nosaltres la voldríem, ens la callem, avui, per a acceptar-la en la forma que's logri.

JEPH DE JESPU

Igualtat davant la llei

En els tractes i contractes fets entre particulars, drets i condicions obliguen per igual a ambdues parts.

Però en aquells que's celebren entre les grans entitats, companyies poderoses i el públic en general, en el drets de l'un i l'altre, hi hà la mateixa igualtat?

Aquestes grans companyies que'ns suministren el gas fosc i dolent, l'aigua impura, cara l'electricitat... totes, al públic pagano anomenen l'abonat... i qui s'hi abona són elles, del séu poder abusant.

També entre'l govern i el poble succeeix una cosa igual;

totes les lleis que s'obliguen a complir els contractants, s'enclouen, com el Decàleg, en dues de substancials:

«Primera: el govern es guarda la complerta llibertat de fer tot lo que li dongui la real gana, sempre i quan pugui donar als séus actes alguna excusa legal.

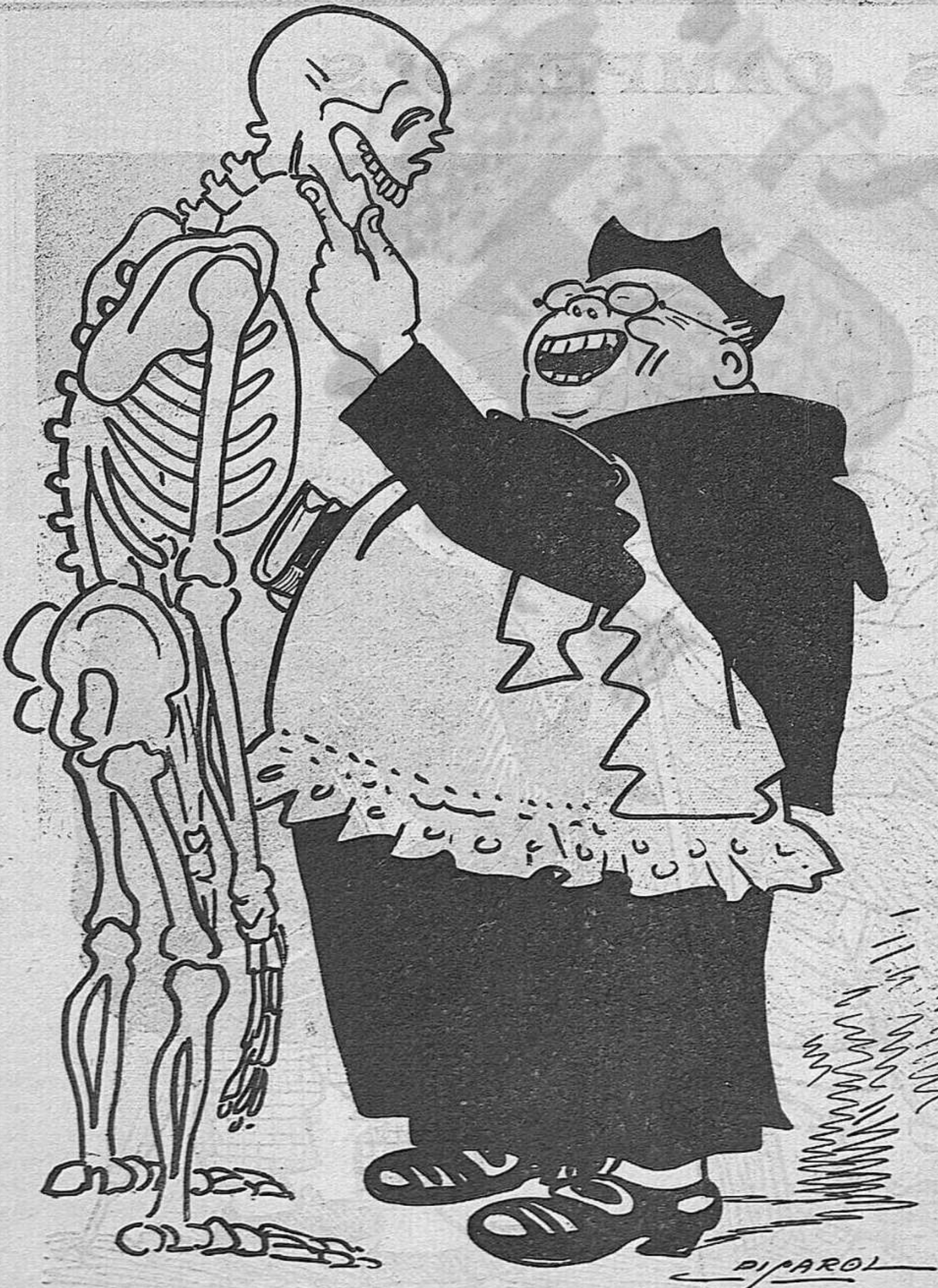
Segona: el poble; d'excusa, no pot donar-ne mai cap;

quan el govern li diu paga, té obligació de pagar, sense protesta ni escàndol, i sense ficar-se mai

si els cops de sabre que rebí són de cantell o de pla.»

VERDUM

Lo que sosté al clero

—Ai, Mort..., tu ets la meva vida!

Sonata XII

Éu vos guard! Ara acabo de veure el combregar del senyor Bisbe. Han fet com una processó; hi anava molta gent.

—Pobre senyor! Ara que diu que'l volien fer arquebisbe de

Valencia, i hauria pogut tornar amb els séus i extasiar-se contemplant l'Horta i les barraques i els camps plantats d'arros i cacauets...

El millor sistema

O ho sabs, amic meu? Ja tinc plaça.
—Ah, sí? Me n'alegro. De què?
—D'encarregat de guardar l'ordre en una escola. El sòu no és gran cosa; però tinc pis franc i uniforme.
—No és molt, però n'hi hà prou per a anar tirant.

—D'això, a morir-me de gana, com he fet fins ara, sempre hi hà una diferència.

—I còm penses complir el teu càrrec?

—D'una manera completament diferent a la del meu antecessor. Dient-te que ha mort d'una rabieta, ja comprendràs el gènit que tenia. Va lograr que'l Director fes un reglament rigorosíssim i ell l'aplicava amb veritable salvatgisme. Al nen que mirava i reia li clavava una morma. Si li tornava una resposta que no li agradava, li donava una paliça. I si no se li treia la gorra, al passar pel seu costat, el tancava tres hores al quarto de les rates. Tots els alumnes li tenien un odi profón, que no exterioritzaven per por als càstics barbres que imposava aquell beduí.

—I el Director ho consentia?

—El Director és un panxa-contenta que, mentres no li destorbin [les digestions, no repara en els medis per a lograr lo que ell ne diu l'ordre i la pau necessària per a la seva tranquil·litat.

—I tu, còm t'ho arreglaràs?

—Procurant guanyar-me la simpatia dels nens i logrant que'm creguin per carinyo i per respecte. Prefereixo veure els seus ulls plens d'alegria que'ls seus fronts baixos pel temor. Prefereixo que m'estimin com a un pare que no que'm temin com a un botxí. Cobro per a vetllar per ells i no per empaitar-los amb el fuet. Fent-los la por, sempre hi hà en els seus cors lleyors de revolta. Tractant-los amb amor, sempre estaràn propensos a fer bondat. No't sembla?

—Sí, noi. Aquest és el sistema just i racional. No tothom ho entén d'aquesta manera.

JOAN DEL NOYA

L caid de [Guelaya, que's troba a Madrid, ha visitat al Sr. Maura. Diu que li ha explicat la situació especial d'aquella part de nostra zona d'influència i que en Maura l'ha escoltat amb gran atenció.

El caid de Guelaya faria santament d'emportar-se en Maura. I en Maura, a Guelaya, s'hi trobaria com el peix a l'aigua.

Encara podria tornar a fer política, de la seva.

Asseguren de Berlín, que'l kaiser se proposa vendre algunes propietats, perque no li arriba la llista civil per a pagar els gastos que té.

Es molt deplorable això. Malament quan se comencen a vendre propietats. El pobre emperador d'Alemanya acabarà en la misèria!

Ha sigut robat un tren que's dirigia a Maisse. Els lladres feren sonar el timbre d'alarma i, mentres els empleats cercaven el departament i els viatgers demanaven auxili, els lladregots se ficaven en el cotxe correu, enduent-se'n cinc sacs de correspondència on hi anaven molts valors.

No'ns podem pas queixar.

A Espanya, malgrat la mala nomenada que tenim, no fóra possible que succeís un fet semblant, i no fóra possible per la senzilla raó de que'ls timbres d'alarma dels nostres trens no funcionen.

L'altre dia, al possessionar-se del càrrec, fou pesat el nou arcalde de Londres. I el dia que dimiteixi el tornarà a pesar.

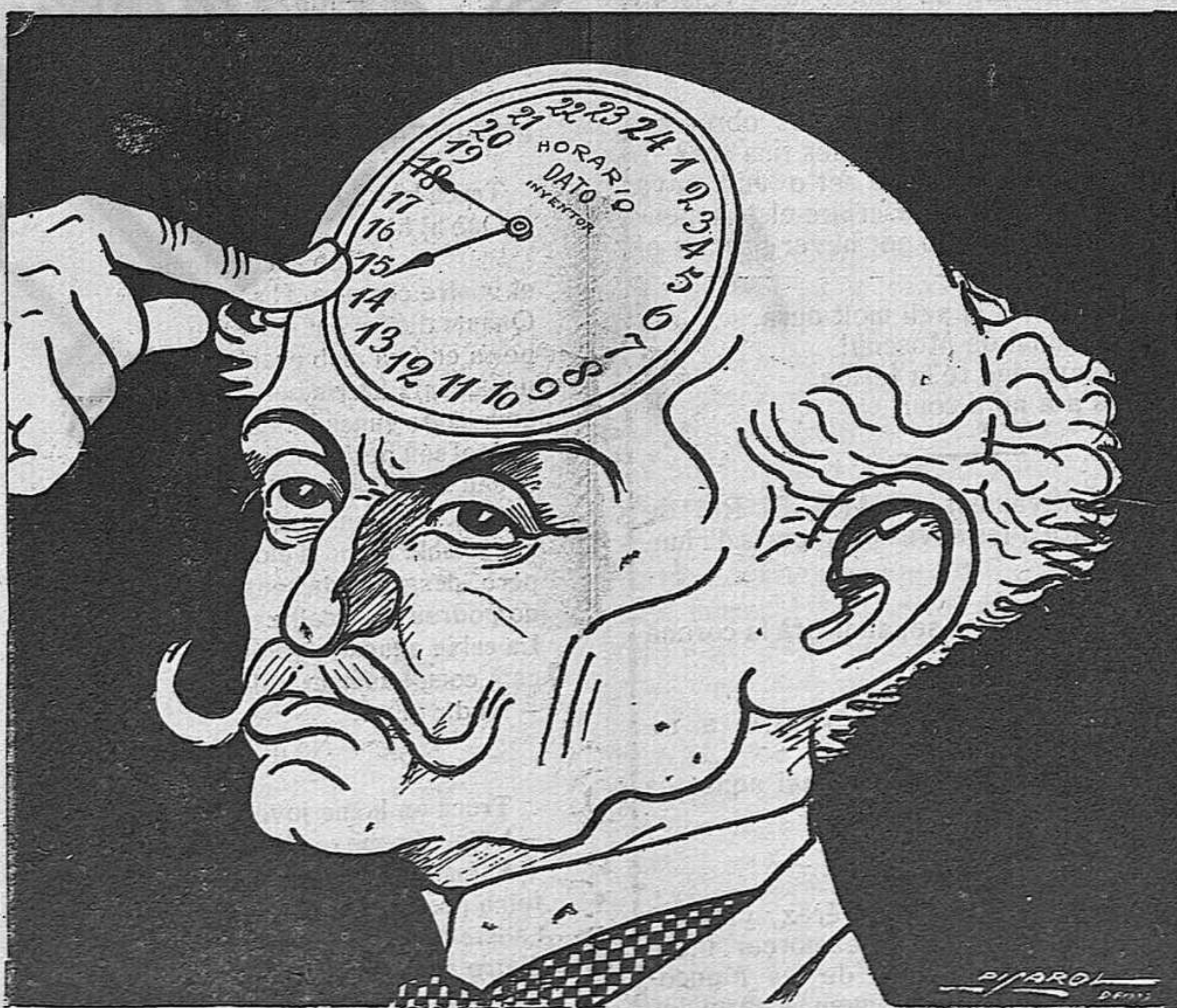
Vetaquí una cerimònia que hauriem de fer aquí amb els nostres regidors. Així veuríem si s'hi engreixen gaire.

Quants i quants Vinaixes ens deixarien parats!

Entre Don Alfons i en Dato

—Estimat primer ministre: sabries dir-me quina hora és?...

—Amb molt gust, senyor... Però us adverteixo que'l meu rellotge sempre senyala la mateixa.

Periòdics de Roma ens fan sabedors que ha sigut detingut un perillós anarquista rus, nomenat Kaar.

Si portava la direcció del Vaticà,... pobret! Ja li sortirà Kaar, el viatge!

En Lerroux ha fet públic que no permetrà que al cafè de la Casa del Poble hi vagi ningú a parlar-hi de recomanacions ni de negocis.

Naturalment.

Les coses lletges no's fan al cafè, sinó a casa.

Per a demà, dia 30, està anunciat un gran míting en la Casa del Poble, en el qual don Lacandro pronunciarà un *discurso entero* sobre el tema: «Exposició de la Política Nacional».

Exposició de la Política?

Això és que té enveja del correligionari Pic.

I vol fer la competència a l'Exposició... d'Indústries Elèctriques.

Diumenge, a Vallbona, varen celebrar amb una gran festaça, l'aniversari de l'accident automobilístic ocorregut al bisbe d'Urgell.

Són gen de la broma, els vallbonesos.

Perque... mirin que's necessita humor per a celebrar una desgracia!

Els diaris francesos fan grans elogis de l'aviador Garrós, perque ha practicat notables exercicis cap-per-avall.

Vaia una gracia!

Els espanyols fa anys que hi anem cap-per-avall, i ningú ens alaba.

Don Alfons ha anat a fer una cacera en companyia d'en Poincaré, d'en Loubet i d'en Fallières.

Tres presidents per a un rei!

¡Quin orgull que'n tindrà el monàrquic senyor Boladeres!

Lliçoneta d'Historia Sagrada:

—¿Quant temps varen habitar Adam i Eva en el Paradís?

—Fins que les pomes foren madures.

A LES ENDEVINALLES DEL NUMERO 2324

A la xarada primera, *Escudella*; a la segona, *Vilanova*; a la tercera, *Corsà*; a la conversa, *Serafi*; a l'anagrama, *Fusta-Faust*, i a la mudança, *Porta-Torta-Forta*.

XARADA

Aliment és la *primera*, també ho és el *dos-invers*, i en el *tot* has de trobar-hi, pels animals, aliment.

UN PAVERO

ANAGRAMES

I

En lloc d'un gall, en Ribot, va matà un dia una *tot*. Per quin motiu va enganyar una *tot* amb el dinar.

PEP CISTELLÉ

II

Diuen que al senyor Quimet li ha passat un *tot* molt gran; portava quatre conills i li han fugit del *total*.

B. ROIG

AVIAT

ALMANAC

DE

La Campana de Gracia

per a 1914

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olin, número 8
Tinia Ch. Lorrilleux y C^a